

ARNHEMSCHE

COURANT

Dingsdag

den 14 Maart.

FRANKFORT, den 10^{den} Maart.

De griep blijft in onderscheidene deelen van Duitsland, gelijk in andere landen, heerschen. Te Munchen en Stuttgart zijn er tegenwoordig vele menschen door aangetast. Te Stuttgart is de gansche koninklijke familie van Wurtemberg, behalve den Koning, er door bezocht.

— Volgens berichten uit Athene, schijnen onderscheidene der rijkste Grieksche families, die zich buiten Griekenland ophouden, besloten te hebben om te Athene huizen voor zich te laten bouwen. Onder anderen bevindt zich de rijke baron *Bekio*, uit Weenen, die reeds een huis heeft laten bouwen; de familie *Rally* uit Londen, welke verscheidene huizen heeft laten bouwen. Wijders zou ook de rijke familie *Sakellario*, uit Bucharest, besloten hebben, te Athene een huis te vestigen. Men hoopt, dat zulks bij vele rijke families in het Oosten navolging zal vinden.

— Uit Bayreuth wordt geschreven, dat aldaar op den 6^{den} Maart zulk eene menigte sneeuw is gevallen, dat de oudste lieden zich niet kunnen herinneren, dat daarvan zoo laat in den wintertijd een voorbeeld bestaat.

— Den 23sten Februarij zijn te Pesth in Hongarije vier jonge staatsmisdadigers gevonnisd. Twee hunner zijn tot tienjarige gevangenisstraf veroordeeld, en een voor den tijd van anderhalf jaar, terwijl de vierde is vrijgelaten, vermits de reeds doorgestane gevangentijd hem tot genoegzame straf is toegerekend. Hunne misdaad was lastering van de regering en verspreiding van revolutionaire grondbeginselen.

In eenige streken van Hongarije heerscht groot misnoegen van de boeren tegen hunne landeigenaars, hetwelk op sommige plaatsen zelfs aanleiding tot rustverstoring heeft gegeven.

De Hongaarsche rooverbende van *Sabri* (niet *Schubri*) bestaat nog altijd, en het gerucht van het dooden van haar opperhoofd heeft zich niet bevestigd. Onlangs heeft zij weder een gevecht met een detachement ruitery gehad, waarbij het laatste 5 man en 4 paarden heeft verloren.

— De groothertog van Baden heeft den 9^{den} dezer de Staten-Vergadering te eene aanspraak geopend. Hij heeft den toestand des lands als bij de laatste vergadering zeer gunstig geschilderd. De belastingen zullen verminderd worden.

ZWITSERLAND.

In het kanton Bern is, door eene daartoe benoemde commissie, een ontwerp van wet op de staatkundige genootschappen voorgedragen. Hanne zittingen moeten openbaar zijn en bij dag gehouden worden. Zij moeten een register houden, waarvan, gelijk mede van de lijst der leden, aan de overheden steeds inzage moet verleend worden. De leden moeten in eene openbare vergadering trouw aan de staatsregeling zweren. De genootschappen mogen geen openbaar gezag uitoefenen. Zij kunnen, wegens overtredingen, door de regeringsraden ontbonden worden.

De landverhuizingen naar Amerika beginnen in Zwitserland weder zeer toe te nemen. Uit alle oorden des lands ziet men dezelve wegtrekken.

LONDEN, den 7^{den} Maart.

In het huis der gemeenten is gisteren avond door Mr. *Walter*, ter zake van de armen-wet amendement acte, een nader voorstel gedaan, hoofdzakelijk neerkomende op het toevoegen van nog een zestal leden aan het afzonderlijk comité, nieuwelings op voordragt van den minister *J. Russell* benoemd, ten einde gezegd comité opzettelijk met het onderzoek naar de uitdeeling van onderstand aan de armen belast, meer onpartijdig in deszelfs rapporten te doen zijn. Naar eene korte woordenwisseling is echter Mr. *Walter*'s nieuw voorstel met 152 tegen 154 stemmen verworpen.

De bekende Britsche reiziger *Davidson*, aan wien de wetenschappelijke maatschappijen van Europa reeds veel verplichting hebben, en van wiens jongste reis zoo veel verwachting was, moet, luidens ingekomen stellige berichten, op veertien dagreizen afstande van Timbuctoo veringord zijn.

De overheid te Carthagen zou, luidens in omloop zijnde geruchten, de erkende voorzichten van den Britschen consul dier plaats, door zijne papieren en zijnen persoon in verzekerde bewaring te nemen, geschieden hebben, en Z. M. blik *Serpent* dien ten gevolge van Jamaica derwaarts vertrokken zijn.

Ontrent zijn de beraadslagingen in het legation, omtrent minder opmerklijk geweest. Na het behandelen van het ontwerp tot heropvoering van meer plaatselijk belang, heeft de heer *P. M. Stewart* als Minister voor Britlandsche Zaken afgetrapt, of hij niet het Nederlandsche gouvernement om schikkingen zou waken, wegens de bepalingen van het tractaat van 1824, ten aanzien der inkomende regten op Java, en of er was aangedrongen op schadeloosstelling wegens de, naar sommigen meening, veel te hoog geheven regten, die, volgens hem, reeds een half miljoen ponden sterling beliepen. Lord *Palmerston* antwoorde in het zeer vliegende bewoordingen voor de Nederlandsche Regering, dat hij, zodra hieromtrent verschil gerezen was, haar had tractaten te overtuigen, dat zij in de opvatting der artikelen van het tractaat, zoo wel wat de letter als den geest betref, in dwaling verkeerde. Particuliere mededeelingen hadden hem, zeide hij, geleerd, dat volgens een op Java ingevoerd tarief, het onderscheid in geheven wordende regten naar het onderscheid der nationale vlaggen werd berekend, maar van de genoemde Regering had hij dienaangaande geene officiele mededeeling bekomen, ofschoon hij reeds had te hopen, dat zij tot de snelle en nakoming van het tractaat zou besluiten, terwijl hij haar had aangekondigd, dat men van de engelsche zijde in de gedane eischen, niet slechts voor het vervolg, maar ook ten opzigten eener vergoeding voor het verledene, zou blijven aandringen. De heer *Stewart* was met deze gegeven ophelderingen niet geheel voldaan, en behield zich voor, wanneer de nadere mededeelingen van zijne Lordschap hem niet genoegzaam voorkwamen, eene bepaalde motie over dit onderwerp te doen. Op de vraag van sir *R. Peel*, waarin dan eigenlijk het verschil in de gehevene regten bestond, en of lord *Palmerston* bereid was het tarief aan het huis voor te leggen, zeide de Minister, dat, volgens het tractaat, goederen, door engelsche onderdanen en met engelsche schepen in Java binnengevoerd, het dubbel der regten moeten betalen van die, welke Hollandsche onderdanen met Hollandsche schepen invoerden, en dat van de artikelen, waarvan deze niet betaalden, de engelsche niet meer dan zes pCt. zouden betalen. De Hollanders zouden het verschil in de regten niet van de nationaliteit der vlag, maar van die der goederen laten afhangen, en dus het verschil toepassen op Hollandsche goederen, met Engelse schepen aangebragt. Het tarief was hem niet geworden. Hij besloot niet te zeggen, dat de tegenwoordige staat der regten niet alleen voor Groot-Brittanje, maar ook voor Portugal en andere met Engeland bevriende Mogendheden, nadeelig was.

Van den 10^{den}.

In het Hoogerhuis is, gisteren avond, de afschaffing der kerkelijke belastingen, ter gelegenheid van de invoering van verzoekschriften daartegen, ter sprake gekomen. De aartsbisschop van Canterbury heeft zijnen afkeer van den daartoe voorgestelden maatregel doen kennen, waarop de eerste minister, lord *Melbourne*, heeft geantwoord, dat het ministerie van de billijkheid daarvan zoo overtuigd was, dat het tot het uiterste de voordragt dien aangaande zou verdedigen. Ook de bisschop van Londen heeft zich in sterke bewoordingen tegen de zelfde verklaard.

— Op een groot lever, hetwelk eergisteren door den Koning bevestigd is, heeft lord *Morpeth*, een verzoekschrift, hetwelk door 20000 Ieren ondertekend was, aan Z. M. aangeboden. Hetzelve heeft ten oogmerk op de aanneming der ahangings Iersche gemeente-wet aan te dringen, en is als het ware door lord *Stantley* uitgelokt, die om lange, als een bewijs tegen de doelmatigheid der wet, bijgebragt had, dat de Ieren zelfs geene verzoekschriften ten voordeele derzelve ondertekenden.

— Heden stonden de 3 pCt. 90 $\frac{1}{2}$; Ned. 2 $\frac{1}{2}$ pCt. 53 $\frac{1}{2}$; 5 pCt. 103 $\frac{1}{2}$; Spanje. Ardoins 25 $\frac{1}{2}$; uitgestelde 11 $\frac{1}{2}$; Port. 3 pCt. 32; nieuwe 20 $\frac{1}{2}$; Columbia. 25.

PARIJS, den 10^{den} Maart.

De heer *Pasquier* heeft aan alle, thans te Parijs niet aanwezige Pairs geschreven, dat zij den 15^{den} Maart in de hoofdstad moeten zijn, vermits het proces van *Meunier* omtrent dien tijd een aanvang zal nemen.

— De generaal *Bugeaud* heeft heden avond Parijs verlaten. Hij is per post naar Port-Vendres vertrokken, om zich aldaar naar Algiers in te schepen.

— Een brief uit Toulouse, van den 5^{den} Maart, berigt, dat op den 4^{den} dien nacht en den ganschen morgen een aanzienlijke hoeveelheid sneeuw is gevallen; het scheen als of men nog in het begin van den winter was.

Gisteren is de heer *Baligand*, oud eigenaar van het *Hotel de Lion d'or* te Metz, in zijn huis gearresteerd, en dadelijk, onder geleide van twee soldaten naar Parijs vervoerd. Men weet de reden van deze arrestatie niet.

De dagbladen houden zich voornamelijk bezig met het verwerpen van het ontwerp van wet, hetwelk strekte om de wettelijke bepaling dat bij misdrijven, door militairen en burgers te zamen gepleegt, de burgerlijke regter over beiden zal oordeelen, af te schaffen, om ieder voortaan voor zijnen eigen regter te brengen. Deze met 211 tegen 209 stemmen door de eerste kamer is aangenomen, levert aan deze, zoo binnen als buiten de kamer, stof tot groot geschied op. Zij is een gevolg van eene kortstondige vereeniging der anders in bedoeling hemelsbreed van elkander verschillende partijen, die tegen het tegenwoordige bewind overgaan, namelijk van de zogenaamde derde partij, wier hoofd de president *Alpin* is, van de partij der republikeinen en van de partij welke de oude *Bourbons* terug wenscht.

De ministeriële bladen melden, dat het ministerie om deze nederlaag echter niet zal aftreden.

Niettegenstaande de verzekering, dat de persoonlijke stemming in de kamers geheim zal zijn, maken de oppositie-bladen de lijst bekend van de leden, die tegen het bovengemeld ontwerp gestemd hebben.

GRAVENHAGE, den 10den Maart.

Gisteren avond ten elf ure zijn de beraadslagingen gesloten en de ontwerpen aangenomen, als:

1°. Het ontwerp, nopens de domein-losrenten, met 37 tegen 14 stemmen;

2°. Dat, wegens de rentebetaling, met 41 tegen 10 stemmen, en

3°. Dat betrekkelijk de oorlogs-credieten voor 1837, met 34 tegen 20 stemmen.

De vergadering is tot den 19den April aanstaande gescheiden. Van den 12den.

H.H. K.K. H.H. Pains en Princes *Frédéric* der Nederlanden hebben gisteren avond de vierde voorstelling van het beroemde en alhier met zoo veel luister opgevoerd wordende zangspel, *les Juifs*, in den Franschen sultanaarsburg met Hoogsterzelve tegenwoordigheid vereerd. Na het eindigen der voorstelling, welke door eene groote en aanzienlijke menigte werd bijgewoond, zijn de heer *Albert* en mev. *Rouffe*, die de hoofd-rollen in dit stuk vervullen, door het tevreden en opgetogen publiek, teruggesproken, en met de levendigste blikken van goedkeuring ontvangen en toegejuicht.

In de laatste zittingen der Tweede Kamer, waarin over drie hoogst belangrijke ontwerpen van finantieelen aard is beraadslaagd, waren 51 leden tegenwoordig. De vier afwezige leden waren de heeren: *Dedel*, *d'Escury van Heinenoord*, (beide uit Holland); *Hindriksen* (uit Zeeland); en *van der Gonden* (uit Overijssel). — Dezelve waren, naar men verneemt, door engesteldheid verhinderd de vergadering bij te wonen.

ARNHEM den 13den Maart.

De opbouw van de nieuwe kerk voor de hervormde gemeente te Arnhem, welke den naam van St. Jans-Kerk zal dragen, is aanbesteed aan de heeren *C. O. Kooops*, *M. Metselaar*, *J. Coers* en *Holland*, *M. Timmerlieden* te Arnhem, voor de som van f 52,000.

De herbouwing van het hof van justitie te Arnhem is aangenomen door den heer *G. van Berkum* *M. Timmerman* aldaar, voor de som van f 91,400.

AMSTERDAM, den 12den Maart.

Beurs van den 30 Maart.

Nopens de Spaansche zaken was er niets van belang bekend; men verwachtte intusschen binnen kort eenige operatiën van den kant der *Christino's*, gerugsteund door het Engelsch legioen.

In het Engelsche parlement is op nieuw ook geschil, betreffende de Oost-indische kwestie, aangevoerd, en waren de antwoorden, door *Palmerston* gegeven, weinig geschikt om de zaak als geheel geëindigd te beschouwen; de taal, welke de staatsman bij deze gelegenheid gevoerd heeft, was, als gewoonlijk, zeer bijtend.

Beurs van den 31 Maart.

Men wilde hebben, weten dat de *Carlisten* door het legioen van *Evans* en eene afdeling *Christino's*, bij St. Sebastiaan geslagen zijn; dit heeft op den prijs der *Ardoins* eenigzins gunstiger gewerkt. Nadere bijzonderheden zijn intusschen nog niet bekend.

Alle onze binnenlandsche fondsen onveranderd; alleen onze aandelen handelsmaatschappij waren meer aangeboden:

Holland. 2½ pCt. 52½ a 53; 5 pCt. 100½; kanbiljetten 22½; oud sijn decaat 93; nieuw 76½; oude aandelen handelsmaatschappij 183½ a 184.

Spanje. *Ardoins* 24½; *Coupons* 45½ a 46; Fransche uitgestelde 8½; Passive 7½ a 8.

Effecten-Societeit van 31 Maart.

Er is lieden veel handel in onze 2½ pCt. gedreven, en de prijzen bleven, na eene neiging tot vermindering, zelfs nog iets hooger dan gisteren, doordien de Engelsche post van j. l. Vrijdag (die overigens

geen trakts niets nieuws behelste) eene kleine verbetering in den prijs aan effecten aanbragt.

Van Spanje niets nieuws en de omzettingen niet noemenswaardig. Effecten der prijzen: Holland. 2½ pCt. 52½, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100; oude aandelen handelsmaatschappij 182½, 182, 182½ gebleven; kansbiljetten 22, 23, 24.

Mengelwerk.

Het staatkundig misbruik van de voortreffelijkste gaven van den menschelijken geest.

Het redelijk verstand, dat vermogen der menschelijken natuur, hetwelk in ons denkt, overlegt, wikt en weegt, schieft en scheidt tusschen waar en valsch, tusschen goed en kwaad, tusschen nuttig en schadelijk, — dat vindingrijk en scheppend vermogen, is de uitstekendste gave, welke de mensch van zijnen Schepper heeft ontvangen, en waardoor hij zich het meest onderscheidt van het redelooze vee, zich als een Koning der ondermaansche schepping vertoont, en heerschappij kan voeren over het gedierte des velds. Hetzelve maakt hem geschikt voor eene talloze menigte van verheven werkzaamheden; het leert hem zijnen oorsprong kennen, zich zelven, zijne bestemming, de heerlijkheid der geschapen dingen, zijne betrekkingen tot den hoogen formeerder, tot zijne natuurgenooten, tot zijn vaderland, en andere bijzondere gesteldheden van het gezellig en maatschappelijk leven. Het maakt hem bekwaam om niet alleen het tegenwoordige te beschouwen, maar ook zeer verre in het verledene terug, en zelfs in het toekomstige met zijne bespiegelingen in zijne verbeelding voortuit te zien. Het schenkt hem bewustheid van de natuur zijner daden, in derzelve gevolgen, indien hij daarop acht wil slaan, en een rijkdom van gewaarwordingen en stille genoegens, die onuitputtelijk is. Zoo uitgebreid, en van eene zoo onschalbare waarde is het redelijke verstand, dat de mensch bezit.

Maar tusschen het grootste goed der wereld, en het grootste kwaad schijnt soms slechts eene kleine scheidslijn getrokken, die ligt verbroken kan worden. De beste krachten kunnen in de verderfelijste ontaarden. De nuttigste en meestvermogende werktuigen zijn tevens de gevaarlijkste in de hand van onkundigen of kwaadwillige misbruikers, gelijk het scherpsnijvende mes in de hand eens kinds of van den moordenaar. Onberekenbaar zijn de voorregten van de gaven van vernuft, van welsprekendheid en de andere daaruit voortvloeiende talenten, maar te gelijk onberekenbaar de nadeelen, wanneer dezelve misbruikt worden. De schandester mensch kan het nuttigste lid der maatschappij, maar ook het gevaarlijkste en verderfelijste worden. En hoe jammer is het, dat men zoo dikwerf in denzelfden persoon de gave van den geest moet erkennen, zelfs met verwondering beschouwen, terwijl men zich te gelijk bedroeven moet over de bedorvenheid des harten, die verderf en schande ten gevolge heeft! Hoe menigmalen ziet men den man, van welken men zeggen moet, dat hij een goed, een verheven verstand bezit, juist daardoor tot eene laagte vervallen, die hem beneden den rang der dieren plaatst; die, in stede van zich verdienstelijk te maken bij de wereld, eene pest der maatschappij wordt; die, in stede van zich algemeene hoogachting en liefde te verwerven, de liat en vloek van tijdgenoot en nakomelingschap op den hals laadt.

De staatkunde, vooral de hooge staatkunde, levert daarvan eene menigte voorbeelden op. Geen vak is er mischien, waarin van het menschelijk verstand, dat verheven geschenk des hemels, een grooter misbruik gemaakt werd, waarin hetzelve, dat alleen aan waarheid en opregtheid toegewijd moest worden, integendeel logen en bedrog meer ter dienste staat, dan in de behandeling van staatsaangelegenheden. Het ontbreekt doorgaans bij de hoven niet aan mannen van naam, uitmuntende door schranderheid, welbespraaktheid en vele andere gaven van den geest; maar veel meer aan de zulken, die hunne talenten vereenigen met goede trouw, of in 't algemeen met die redelijke en heilige beginselen, welke eigenlijk den grooten man, den roemwaardigen dienaar van vorst en vaderland uitmaken. Naar dit laatste schijnt ook veel minder de vraag te zijn, dan naar het eerste. Hetgeen tot een groot staatsman, zoo als een eersten minister en diplomaat, volgens de gewone denkwijze vereischt wordt, is niet zoo zeer de eerlijkheid en rechtschapenheid (de alleen ware adelaar der ziel) als wel slimheid, geslepenheid, hoffelijke welgemaandheid, eene vaardige tong, die op alle woorden en tegenwerpingen gevat is, die weet te spreken, waarvan zij niets meent, die hare gedachten in een ondoorgrondelijke diepte kan verborgen houden. Iemand van de gerieflijkste beginselen, volleerd in alle kunstgrepen der staatsleiding, dien de vragen eener goede consciëntie niet te naauw aan het harte liggen, die minder naar recht dan naar convenientie weet te handelen, heerschzucht en eigenbaat binnen- en buitenlands te believen, die vindingrijk genoeg is in het uitdenken van belastingen in plaats van op bezuinigingen en verligingen bedacht te zijn, die liever het volk wil bezwaren dan nuttelooze uitgaven afsnijden of het bestuur vereenvoudigen, — deze is volgens de gewone staatkunde, de bruikbaarste, en geschiktste man, om

in hooge posten gesteld te worden, belangrijke bezendingen waar te nemen, congressen bij te wonen, — in een woord om voor minister, diplomaat of staatsraad te dienen.

De zedigen vindt men bij getalen in de staatkundige geschiedenis van vroeger en later tijden en bij schier alle volken. Terwijl slechts enkelen van die edelen, welke braafheid en bekwaamheid ten draayste vereenigen, daarin voorkomen, zünde als buitengewone lichtverschijnsels, die zich slechts nu en dan vertoonen, en schijnlijk weder verdwijnen. Zedelijke verdiensten bij de staatkunde, die van de zedekunde afgescheiden is, strekken weinig tot aanbeveling, maar zijn veel minder pallen, als men op het toneel der politieke eene hoofdrol wil spelen. Het is van hier, dat men bijkans even zeldzaam een rechtschapen en verstandig man te voorschijn ziet treden, of een langen tijd zijn karakter volhouden, als er onder de menigte slechts een goed vorst onstaat, die niet anders dan in gerechtigheid, weldadigheid en het heil des volks zijn hoogsten roem stelt. Er zijn Koningen en Keizers te noemen, die de regelen eener gezonde staatkunde, dat is, die van recht en deugd volgende, de roem der levende en volgende geslachten zijn, en door de geheele menschheid als halve goden vereerd, en in eene gezegende nagedachtenis gehouden worden. Zou zijn er ook verdienstelijke en te regt heropende ministers en diplomaaten van dien lofwwaardigen stempel. Maar hoe gering is der zulken getal, in vergelijking der overigen? Hoe schielijk werden zij verdrongen door listige en eerloze mededingers of wel de voorwerpen van wangunst, laster, haat en woordzucht, gelijk een OLDENBARNEVELD, welken vreemden zelfs erkenden voor den getrouwsten dienaar, die ooit een staat getad heeft?

Zoo lang men de staatkunde beschouwt als een weeffouw van allerlei valstrikken, van intrigues, list en lagen, om elkander te blinddoeken en in het net te vangen, — kan het ook niet wel anders, of de Mogendheden moeten zich bedienen van personen, die in dat werk eene ongezegene handigheid bezitten, als is het dan ook, dat zij van den kant der zedelijke waarde verre beneden anderen geschat moeten worden. De een brengt den anderen in de noodzakelijkheid, om liever snoodaards van dat slag, dan eerlijke mannen, tot hooge bedieningen te roepen, eveneens als wanneer de een eene gewapende houding, al is het in vrijdestijds, aanneemt, ook de andere gedwongen wordt tegen de gewapende magt hetzelfde van zijnen kant te doen, om niet onverhoeds overvallen te worden, zoo als tegenwoordig eene zoodanige inspanning tot groot bezwaar der volken, nagenoeg bij alle gouvernementen plaats heeft en van jaar tot jaar voortduurt.

Ondertusschen is het grootelijks te bejammeren, dat er in het aanstellen van ministers en diplomaaten zoo weinig gelet wordt op het zedelijk karakter, en bijkans alleen op scherpzinnigheid, doorslephheid en dergelijke geestvermogens. Want het blijkt toch in vele rijken, dat het staatkundig stelsel of het bestuur van zaken ruim zoo veel afhangt van de ministers, als van de Vorst n-zelve, en dat de eersten eigenlijk meer dan de laatsten het land regeren, daar telkens, zoodra het ministerie wordt veranderd, te gelijk het politiek systema verandert. Aan goede, volksgezinde en trouwhartige staatsdienaars is dus niet minder gelegen, dan aan het hoofd der regering. Moeten de zoodanigen achterstaan voor anderen, die hen, schoon niet in grondige kennis van zaken, maar daarin alleen, dat zij ruimer van geweten zijn, zich niet zoo nauw binden aan de regelen van eerlijkheid en regt; die geene middelen, hoe verachtelijk ook, ontzien, bij welken het doel alles weeftigt; die, om Vorsten-gunst te bejagen, en hunne partij uit het veld te slaan, al hunne scherpzinnigheid, wel sprekendheid en dergelijke schitterende talenten met de uiterste inspanning tot dat einde in het werk stellen; die geene zwaarigheid maken, de stem der waarheid te onderdrukken; welken het daarentegen niets kost, vleitaal en bedrog te gebruiken, om de ontwerpen hunner zedeloze en valsche staatkunde door te drijven; — geen wonder, dat de regering, onder den invloed van dusdanige handlangers en raadslieden staande, zoo dikwijls van hare eigenlijke bestemming (de bevordering van maatschappelijke welvaart) afwijkt, de zoo noodige hoogachting en het algemeen vertrouwen zich niet verzekeren kan, terwijl het vaderland, volks-vrijheid en volks-geluk daarbij geweldig lijden.

Zulk een schandelijk en aller verderslijkt misbruik kan er gemaakt worden van de uitstekendste gaven van den menschelijken geest, indien dezelve niet tevens gepaard gaan met zedelijke braafheid. En helaas! wel altermoest heeft dit misbruik plaats in de staatkunde. Van daar dan ook, dat men eene zoo groote wanorde, en zelfs tegenstrijdigheid in het bestuur van zaken heerschen ziet. Van daar, onder anderen, laat het zich oplossen, hoe de Mogendheden, die zich tot scheidsregters opgeworpen hebben tusschen ons en de afvallige Belgen, die zij ons te voren als onze landgenooten en broeders hadden opgedrongen, het schreenvendse onregt kunnen begaan, dat zij de afvalligen zelfs geweldadigerhand tegen Oud-Nederland in bescherming namen en hun eigen werk wilden vernietigd hebben ten koste van het getrouw gebleven gedeelte der beide volken, en als nog eene bittere eindschikking blijven tegen werken. Waren de afgevaardigde diplomaaten van het Londensche congres meermalen mannen van eer, even

braaf en eerdzaam geweest, als schrandere en scherpzinnig, — zij zouden, in plaats van door eens menigte niets afdagende en bespottelijke protesten zich berucht te maken, in een zoo blijkbaar getal van gelijke en onafhankelijke, spoedig het geslacht beleeft, en hunne principelen bewaard hebben voor den grontramen blaas, die nu onuitwischaar met aversche tankelen in de geschiedenis hunner regering, staat aangeteekend.

Over de Onderlinge Maatschappij voor de belangen van Kinderen, en de Hollandsche Sociëteit van levensverzekeringen te Amsterdam

Reeds in vele Couranten hadden wij annonces gezien van het oprigten eener onderlinge Maatschappij voor de belangen van Kinderen, en wij waren nog onbeslist of wij dat nader zouden onderzoeken, en dit onderzoek aan het publiek mededeelen, of dat wij in verscheidene opvolgende artikels, naar aanleiding van het werkje van den Heer LOBARTO over den aard, de voordelen en de inrigtingen der Maatschappijen van levensverzekering, het publiek de middelen aan de hand zouden doen, om zonder enige wiskundige kennis over de sommaten dier inrigtingen te doen oordeelen, wanneer zij op geene zamen gestelde kansrekening zijn gebaseerd. Wij zouden dan ter loops deze nieuwe bloem van onzen in levensverzekeringen zoo vruchtbaaren grond hebben aangeroerd. De uitvoering van dit plan, waartoe wij wellicht later nog overgaan, vereischt tijd, en wij kunnen niet bepalen, wanneer wij dit werk zullen kunnen onder handen nemen. Inmiddels lazen wij in het Handelsblad van den 10 Februarij eene gemoedelijke aanprijzing tot deelneming in de onderlinge maatschappij. Alle wel denkenden moesten deelnemen, dit zou voor de algemeene welvaart van het vaderland bevoordeelen. Daar wij nu in alles wat geldzaken en berekeningen aangaat, bij zonder koud zijn en altijd en alleen naar den grondslag vragen, lazen wij bij die mooie zinsneden niet zonder eene onaangename bevreemding: « De steller dezer onhoudt zich met opzet van alle uitweiding over de heilheid der grondslagen », en, naar onze wijze van zien, moet er over niets anders uitgeweid worden, over niets anders sprake zijn. Wij zagen daarop de geheele onderneming aan als eene nieuwe speculatie op de ligtgeloovigheid van het publiek, die gewoonlijk maar al te goed slagen, en wij namen oogenblikkelijk de statuten ter hand, om het publiek tijdig te waarschuwen. Wij hebben echter, na aandachtige lezing, gezien, dat de oprigters dit ongunstig oordeel niet verdienen; dat daarentegen hunne onderneming lof en aanmoediging verdient; of wij dus ook tot deelneming moesten aansporen, is eene tweede vraag, die wij met bedaardheid zullen onderzoeken.

Wij zullen beginnen de woorden van den heer LOBARTO in het reeds genoemde werk, pag. 38 § 13, aan te halen om onze stelling te staven, dat de oprigting eener maatschappij van levensverzekering volstrekt noodzakelijk moet zijn of dat zij nadeelig is: « Dit moet ons al dadelijk tot het besluit leiden, dat het bij iedere maatschappij van levensverzekering eene aller eerste vereischte tot hare soliditeit is, dat zij hare werkzaamheden over een groot getal deelhebers uitstrekke, ten einde de aanwijzingen der tot grondslag aangenomene wet van sterfte met des te grooter zekerheid te kunnen volgen, en dus aan geene aanzienlijke afwijkingen van deze wet blootgesteld te zijn ».

« Het is dan uit dien hoofde, dat wij eene concurrentie van vele soortgelijke inrigtingen in hetzelfde land, als schadelijk voor den bloei van elk in het bijzonder beschouwen ».

De oprigters der onderlinge maatschappij schijnen dit ook geweten te hebben, zie het slot hunner voorafpraak en het begin. « Er wordt voorzien in eene wezenlijke behoefte en iets daargesteld, dat in ons vaderland te vergeefs wordt gezocht. De strekking is ten eerste, om aan kinderen, in de jaren, wanneer hunne opvoeding de meeste uitgaven vereischt, eene jaarlijksche bijkeering te verzekeren, en ten tweede, om bij volbragen achttienjarigen onderdom een bepaald kapitaal voor hen beschikbaar te stellen. Zij willen dus de ouders in de gelegenheid stellen om uitgebreider onderwijs te doen geven; den jongelieden een middel van bestaan te doen vinden; de mogelijkheid gepend zien, zich voor de dienst der militie te doen vervangen ».

Voor deze beide zaken bestaat dan, volgens de oprigters der Onderlinge Maatschappij, behoefte. Over het vermelden der eerste strekking, zullen wij straks nader handelen; maar hoe behoefte kan gezegd worden voor het tweede te bestaan, begrijpen wij niet. De oprigters kenden het jaarboekje van 1836. (zie Inleiding pag. 5). Zij hebben dus ook pag. 97 aldus gelezen; kennen dus het reeds door ons aangehaalde werkje van den heer LOBARTO; hebben daar ZELF oordeel over de Hollandsche Sociëteit van levensverzekeringen te Amsterdam, onder bestuur van den heer J. HARTSEN, gelezen. luidende als volgt: « Zij bezit een bijeen gebragt fonds van een millioen gulden; hare jaarlaken van prijzen en premien zijn in dat tijd door Prof. VAN SWINORN onderzocht, en van dien aard, dat glasuit, volgens de ware theorie, alle aangegane verbindtenissen kunnen voldaan worden. Het hen en ander geeft aan die Maatschappij het meeste vertrouwen op de

...aanbeveling van haar bestaan. De oprichters der Ouderlinge Maatschappij hebben dus die Sociëten gekend, waaraan hare tabellen gegeven hebben, en zie hier na de woorden bij de oprichting. De Sociëten hebben een middel aangewend, waarbij iedere lidmaat een jaarlange bijdrage of worting in vorm, hetzij in geld of in natura, om een kapitaal beschikbaar te stellen, op den tijd, wanneer alomteverminderd de verkrijging van eenen plaatsvervanger, of de kosten van hooger onderwijs, of andere punten, worden betrouwen, en allicht in handen worden voorgezet.

Is nu de oprichting der tweede afdeeling volstrekt noodzakelijk, of volstrekt noodeloos?

Gelukkig komt ons het denkbeeld der 1ste afdeeling voor, maar allereerst de kans der jaren van 7 tot 12; dan toch heeft men voor niets te zorgen dan voor de gewone schoolgelden; vroeger dan 12 jaren stopt men de kinderen weinig naar kostscholen; doch van 12 tot 18 jaren zoude het naar onze gedachte in eens behoefte hebben voorzien, als wij de menigte getrouwde officieren in het oog houden, die zich jaarlijks eenen matigheit zouden hebben kunnen getroosten, maar voor wie de plaatsing op de Academie te Breda, op het Instituut te Medemblik, of bij een korps uiterst bezwaard valt; ook voor menschen, die hunne kinderen nog naar een kostschool moeten sturen, zoude de bepaling van 12 tot 18 jaren welvrijd kunnen zijn. Wij nemen de vrijheid, dit in rijpe overweging aan de directie der Hollandsche Sociëten te geven, en aan hare meerdere ondervindigheid over te laten, in hoeverre deze behoefte zoude bestaan, en dus de toevoeging van nog een of twee jaars doelmatig zoude zijn.

(Het verzuim hierna)

Waterhoogte te Arnhem.

Den 12 Maart. I El 9 Palm 0 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 5 D
Den 13 Maart. I El 9 Palm 2 Duim; gewassen 2 Duim; gevallen 0 D

Getrouwd: **JOH. FREDR. KRUSE,** van *Duinoog* en **ELISABETH HARTWIGSEN.**

Den 9den Maart 1837. Deze dient tot kennisgeving van familie vrienden en bekenden.

Den 12den Maart 1837, des voormiddags om 10 1/2 uren, overleed te *Ede*, onze beminde en algemeen geachte Broeder en Behuwd-Broeder, **Mr. JOACHIM HENRICUS DE RYLL, J. U. D.** in den ouderdom van ruim 60 jaren.

J. C. SWEYS, J. DE BYLL, D. BROUWER, W. DE BYLL.

Op Maandag den 20sten Maart 1837, des avonds ten 6 uren, zal in het *Zwijnschloof* te *Arnhem*, openbare veiling bij den geveild: eene **HOFSTEDEN**, gelegen onder *Edmunt*, gemeente *Valburg*, in pacht bewoond door **H. B. URGERS**, in N° 17 en 24 dezer breder Courant omschreven. Ingezet op 1836.

Informationen ten kantore van **M. G. VAN E. G. K.**, Notaris te *Arnhem*.

Op Maandag den 20sten Maart 1837, des avonds ten 6 uren, in het *Zwijnschloof* te *Arnhem*, openbare veiling bij den geveild: van:

1°. Een zeer voordeelig ter nering staand **HUIS** en **ERVEN** in de *Vuzelstraat* te *Arnhem*, Wijk D. N° 61, kadaster Sectie O. N° 168, waarin sedert onheugelijke jaren, met goed succes de **BANKETBAKERS AFFAIRE** met daarvoor verbonden Winkeltoring is uitgeoefend; om te aanvaarden met 11°. Mei aanstaande.

2°. Een **TUIN** met **KOEPPEL**, gelegen binnen *Arnhem*, op de *Weerdshoven*, naast den tuin van *Meijnszoon*, de *Wed. J. L. PRINS*, kadaster sectie O. N° 117, 118 en 119, waarvan de bebouwing in de *Langstraat*; bij dadelijk na de gunning te aanvaarden.

Waaromtrent informationen, te bekomen bij **Mr. H. J. KRONENBERG**, Procu- rant, en **Mr. G. VAN ECK**, Notaris, beiden te *Arnhem*.

Op aanschanden: Dinsdag den 14den Maart 1837, des voormiddags om 11 uren, ten huize van **D. A. M. S.** aan de *Tolkamer* te *Lobith*, zal men aan den meest biedende verkoopen: de **ROMPEN** van **SCHIEPE**, welke bij den storm van 29 November op den *Rijn* aldaar zijn gezonken, als:

de *Anton*, groot 30 last, vatbaar voor herbeuwing; de *Weingarten*, groot 40 last, zijnde wrak.

Te *ARNHEM*, bij **C. A. THIEME**, Boekdrukker.

Aanbeveling.

Op Maandag den 13den Maart 1837, des namiddags ten 2 uren, zal ten huize van den Kastelein **H. B. BRENDS**, op het *Palmenhof*, te *Arnhem*, in de naam van den Heer Kommanderenden Officier van het 1ste Bataljon Veld Artillerie te *Nijmegen*, publiek aan den minst biedende, worden aanbevolen: **12 PAARDEN** van gemeld Bataljon, gedurende het weisizoen van het jaar 1837, waarvan de condities ten huize voormeld, alsmede aan het *Bureau* van den Kapitein Kwartiermeester van genoemd Bataljon, te raadplegen liggen.

De Schuldeischers in het faillissement van **W. E. BROEKER**, Grutter en Koopman te *Zutphen*, worden bij deze opgeroepen om te verschijnen op Zaterdag den vijf en twintigsten Maart tachtien honderd zeven en dertig, des middags te twaalf uren, ter Raadkamer van de Regtbank; zitting houdende te *Zutphen*, ten einde over te gaan tot het voorstellen van provisionele curators in het gemelde faillissement, overeenkomstig art. 480 van het wetboek van Koophandel. De Register-Commissaris in het voornoemd faillissement, **TH. BAARD VAN LANSWERDE**.

Houtverkoop te Harskamp.

Op Donderdag den 16den Maart 1837, des middags ten 12 uren, zal in openbare veiling, worden verkocht eene aanzienlijke partij **D. & N. NEN BOULEN** van verschillende lengten en dikten, (waaronder van 20 en 24 duim oude maat over kruis) zeer geschikt voor **ZAAGEN** en **TIMMERHOUT**. Voorts verscheidene percelen **EIKEN**, **AKKERHOUT**, **EIKEN**, **BEUKEN**, **DENNEN** en **PEPELEN-BOOMEN**, **ELZEN** en **BERKEN-SNOET** en **HAKHOUT**; zoodanig als dit op de Landgoederen *Harskamp*, *Laar*, en in 't *Roekelsche Bosch*, Gemeente *Otterlo*, is staande en gelegen, en door den Tuinman op *Harskamp* — bij wien ook de verkoop wordt gehouden — zal worden aangewezen.

Op Vrijdag den 17den Maart 1837, des middags ten twaalf uren, zal men ten huize van **J. P. F. LORUSSEN**, op de *Steenstraat* te *Arnhem*, publiek voor contant geld verkoopen eenige op reform gestelde **PAARDEN**, van de Afdeeling Kurassiers N° 1, nog zeer goed geschikt voor **TREK** en **WERKPAARDEN**, tenaar voor den verkoop ter plaatse voornoemd te zien.

TE HUUR.

het **HUIS**, van **LOLL**, onder *Ditram*, *Provincie Gelderland*, zijne een aangenaam **BUITEN-VERBLIJF** voor zomer en winter, ruim een uur van *Doesborgh* gelegen, bestaande in een logement **HUIS** met vijf **BOVEN** en vier **BENEDEN-KAMERS**, eenen ruimen **ZOLDER** benevens **KELDER**, **KEUKEN**, en **PROVISIE-KAMER**, voorts **SCHUREN** voor **STALLING** van vier paarden en **BERGING** van **RUITUIGEN** en andere benodigheden, daarbij **TUINEN** met allerlei vruchtboomen voorzien; dit alles staande en gelegen binnen eene besloten en vischrijke gragt, en hebbende een aangenaam uitzicht op het *Ditramsche Veld* en *Dorp*, voorts omringd met **WANDELINGEN** door aangelegen **PLANTSOEN** en **BOSCHGRONDEN**. De Tuinen zijn dadelijk, en het Huis met Mei te aanvaarden. Informationen te bekomen bij den Heer **A. COLLENBRANDEN**, Stedelijken Ontvanger te *Doesborgh*.

Besteek en Teekening van de te bouwen **PREDIKANTSKANTOR-WONING**, te *Driel*, liggen nog ter inzage, tot den 20sten Maart, bij den Kastelein **MEULENBROEK**, te *Arnhem*.

P. S. MITTS, in de *Kortestraat* te *Arnhem*, heeft de eer het geeepte publiek te berigten, dat hij een zeer schoon assortiment **DAMES**, **HOEDEN** en **KINDER** en **MANSPETTEN**, van stroo heeft ontvangen; welke bij hem worden schoon gemaakt. Zoo als vorige jaren recomendeert bij zien bij voortdoring in ieders gunst.

STOOMBOOTEN

WIEDEBROEKSTE KONINGIN DER NEDERLANDEN. Varende om het Beurt-Feer tusschen *Nijmegen* en *Rotterdam*, vize versa.

het heerd, rozent en handeldruend Publiek wordt bekend gemaakt, dat de dienst van genoemde Stoomboot zal hervat worden op Zondag den 19den dezer maand Februari; en varen van *Nijmegen* naar *Rotterdam* en 's *Hage*; Iederen Zondag, Dinsdag en Donnerdag, 's morgens ten 7 uren; Van *Rotterdam* naar *Nijmegen*: Iedere Maandag, Woensdag en Vrijdag, 's morgens ten 6 uren.

Te *ARNHEM*, bij **C. A. THIEME**, Boekdrukker.